

KÖNYVISMERTETÉS

Book reviews

Debreczeni Béláné és Németh Tamás (szerk.)

„Az Országos Műtrágyázási Tartamkísérletek (OMTK) kutatási eredményei
(1967–2001)” c. könyvről

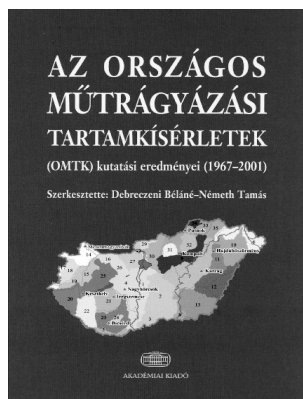
(Akadémiai Kiadó, Budapest, 2009)

Hazai és nemzetközi viszonylatban egyaránt kiemelkedő a Debreczeni Béláné és Németh Tamás szerkesztette, az Akadémiai Kiadó által megjelentetett, „Az Országos Műtrágyázási Tartamkísérletek (OMTK) kutatási eredményei (1967–2001)” című szakkönyv, amely 35 év kísérleteinek eredményeit foglalja össze.

Az Országos Műtrágyázási Tartamkísérletek (OMTK) szántóföldi kispácellás kísérleteit 1965-ben állították be az ország 26 helyén. A kutatási program gyakorlati és tudományos igényeknek megfelelő kidolgozását Láng Géza és az általa szervezett szakmai bizottság (Bocz Ernő, Debreczeni Béla, Sarkadi János, Sváb János és Wellisch Péter) végezte.

Különböző okok miatt, napjainkban mindössze 9 kísérleti helyen (Bicsérd, Hajdúböszörmény, Iregszemcse, Karcag, Keszthely, Kompolt, Mosonmagyaróvár, Nagyhörcsök és Putnok) folytatódnak a tartamkísérletek (1. ábra).

A kísérleti hálózat létrehozásának fő célkitűzése az volt, hogy hazánk egyes természetföldrajzi tájain, a jellemző talajtípusokon olyan egységes kísérleti hálózat jöjjön létre, amely jól reprezentálja a mikro- és makroökológiai sajátságait, lehetőséget biztosítson a talajba juttatott növekvő adagú műtrágyák

hatékonyságának megítélésére, a tápanyagok-talaj-növény kapcsolatok környezetvédelmi célú vizsgálatára.

A kísérletek első évtizedeinek fontosabb eredményei már megjelentek könyv formában „Trágyázási kutatások 1960–1990” címmel az Akadémiai Kiadónál 1994-ben (szerk. Debreczeni Béla és Debreczeni Béláné).

Az Akadémiai Kiadó gondozásában megjelent második szakkönyv az 1967 és 2001 közötti időszak kutatásainak témacsoportok szerinti szintetizált eredményeit mutatja be, azzal a céllal, hogy a tápanyag-gazdálkodás, agrár-környezetvédelem terén fontos információkat szolgáltatson (tájökológiai jelleggel) a környezetkímélő növény-talaj-tápanyag harmonikus rendszer kialakításához, a jövedelmező mennyiségi és minőségi szántóföldi növénytermesztéshez és ajánlásokat a trágyázási szaktanácsadáshoz.

A 478 oldal terjedelmű könyv az Előszót (Láng István) és Bevezetést (Debreczeni Béláné) követően az alábbi fő fejezetekre tagolódik:

1. Nemzetközi áttekintés a világ szántóföldi tartamkísérleteiről (Debreczeni Béláné).
2. A magyarországi trágyázási tartamkísérletek (Kismányoky Tamás és Jolánkai Márton).
3. Az Országos Műtrágyázási Tartamkísérletek (OMTK) helyeinek talajtani jellemzése (Várallyay György, Makó András és Hermann Tamás).
4. Az agyagásvány-összetétel ismeretének talajtani és agrokémiai alkalmazási lehetősége az OMTK talajokban (Stefanovits Pál).
5. Kísérleti eredmények a műtrágyázás, évjáratok, elővetemények hatására eltérő agroökológiai körzetek sajátos körülményeinél (Kismányoky Tamás és Debreczeni Béláné).
6. A tartamműtrágyázás és az elővetemény hatása különböző vetésforgókban a búza és a kukorica terméstömegére (Kismányoky Tamás).
7. Tartamműtrágyázás hatása a kísérleti talajok főbb tulajdonságaira (Blaskó Lajos).
8. Kisparcellás kísérletek talajainak nitrogénforgalma (Németh Tamás és Radimszky László).
9. A talajok PK-teszt-vizsgálati módszerei és diagnosztikai növényvizsgálati eredmények kalibrálása az OMTK-kísérletekben (Csathó Péter, Magyar Marianna és Debreczeni Béláné).
10. Tartamtrágyázás hatása a kísérleti növények kémiai összetételére, minőségi mutatóira (Győri Zoltán).

11. Évjáráthatások vizsgálata az OMTK-kísérletek növényeinek termésére (Debreczeni Béláné).
12. A műtrágyázás gazdasági hatékonysága (Búzás Gyula, Enese László, Magda Sándor és Pummer László).
13. Költség- és környezetkímélő trágyázási szaktanácsadási rendszer tesztelése az OMTK-kísérletek eltérő NPK-szintjein (Csathó Péter, Árendás Tamás, Fodor Nándor, Horváth József és Németh Tamás).
14. Az OMTK kutatási eredményeiből megjelent publikációk.
15. Irodalom.

1. ábra. Az OMTK kísérletek elhelyezkedése Magyarországnak középtájaiban

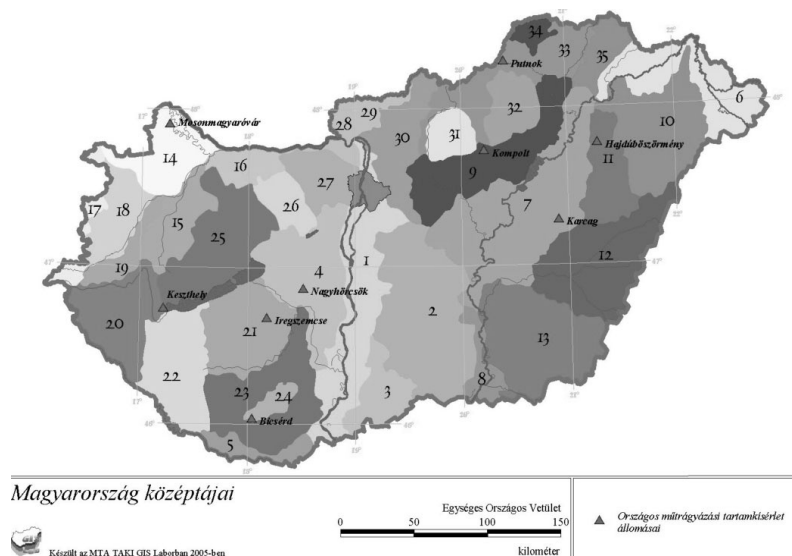

Figure 1. Location of the National Uniformed Long-Term Fertilisation Experiments (OMTK) in the mid-regions of Hungary.

A szakkönyv az agár-felsőoktatásban tanuló hallgatók „bibliája” lehet a környezetkímélő növényáplálás megvalósításában. Az egyetemi oktatók, kutatók olyan adatok, összefüggések birtokába jutnak, melyek segítik az oktatómunkát, az újabb tudományos kísérletek beállítását és vitelét. A gyakorlati szakemberek a leginkább nyertesei e kiadványnak, mivel pontos adatokat kapnak az eltérő agroökológiai adottságú körzetek környezetkímélő trágyázásáról, a természet-

tett növények hozamáról és a termékek minőségéről. Az FVM, de az MVH, az Agrárkamara szakemberei meggyőződhetnek a könyv áttanulmányozása során arról, hogy a K+F+I-re adott forintok többszörösen megtérülnek a környezetkímélő agrártermelés során.

Hasznos, élvezetes olvasmány valamennyi agrárszakember számára a megjelölt szakkönyv, csak forgatni kell, s lehetőleg minél többször.

Dr. Szabó Lajos